

Delişmenliğe Övgü

Bir çocuğun üzerine ne kadar yük bindiğini ölçmek çok zordur. Yetişkinler kadar hayat tecrübesi olmadığı için dert yanmayı da henüz öğrenememiştir. Ama birtakım işaretler verir elbette, bambaşka biçimlerle. Bu işaretler işte imgenin ta kendisidir. Usta yazar Sevim Ak'ın son romanı "Gökkuşluğu Yazı"nda, gözleri görmeyen Fidan adlı yan karakterin, kendi uydurduğu masalda, kâğıttan bir kayık, denizkestanesinde, okyanusu keşfe çıkmadan önce kendisini dörde kesmesini bu yüzden ister. Dört farklı yere gidip daha çok şey görmek istemektedir kayık. Kayık Fidan'ın imgelemidir.

Fidan, başkarakter Melisa'nın en yakın arkadaşıdır. Melisa, yarı otistik kız kardeşi Göksu'nun koruyucu meleğidir. Çalışan anne baba ve özel ilgi gerektiren kardeş, Melisa'yı erken olgunlaştırmış, ağır bir sorumluluğun altına itmiştir, öyle ki, Melisa arkadaşlarını kendine ihtiyaç duyanlar arasından seçmeye ve sayısız fedakârlıklarını katlamaya çalışmaktadır. Evet, Fidan'ın Melisa'ya ihtiyacı vardır ancak usta yazar, romanı öyle çeşitli yollarda yürütür ki gerçekte Melisa'nın da Fidan'a ihtiyacı olduğunu görürüz.

Melisa'nın uyduruk perisi, delişmen kızı, yaratıcı maharetli kardeşi Göksu'ya diyaloglarda rastlamıyoruz. Göksu'ya hep ablasının gözünden bakıyoruz. Çılgın, neşeli, rüküş ve çöp toplayıcısı, çok renkli, muhteşem bir karakter Göksu... Kitabın arka kapak yazısını da okuyunca, otizmin bir aile içindeki hallerini, zorluklarını okuyacağımızı öğreniyoruz ilkin. Ancak kitabın yarısı olmadan Göksu'nun iyileştiğinin haberini alıyoruz. Yıllardır özel eğitim gören Göksu'nun iyileşmesinde Melisa'nın da emeği olduğu apaçık. Ne ki, bu kitap otizmlili kardeşi olan bir ablanın romanı değil. Melisa'nın bütün ilişkilerine yön veren duyarlı damarının kardeşinin yarı otistik olması sağlamış olsa da, değil. Yer yer iç sesiyle ağır sorumluluklarından isyan ettiğini okusak da, başkahramana büyürken bütün dertlerin derinlik kattığını, ona bir üçüncü göz eklediğini fark ediyoruz. Ancak bütün bunlara rağmen Melisa hayatındaki herkesten etkilenmekte. Kardeşinin otizmlili oluşu dışında pek çok ayrıntıya kucak açıyor roman. Melisa çevresindeki herkesin kendilerine has dertleri olduğunu keşfediyor. Tıpkı ara ara, bol yağmurlu yaz tatili sürecinde gökkuşğunun kâh balkondan, kâh sokaktan bir görünüp bir kaybolması gibi.

Hikâyede kısa yer tutsa da, hayvanat bahçesine mahkûm fil Bubik bizi derinden etkiliyor. Melisa'nın dedesinin yarı zamanlı çalıştığı hayvanat bahçesinde, ilgiyle ve sevgisiyle kurtardığı bu filin mutsuzluk kaynağının yalnızlık olduğunu öğreniyoruz. Hayvanların sadece besine, suya ve barınağa ihtiyacı olduğu yanlışlığıyla yüzleştiriyor yazar bizi. Bubik'in sorunları çözüldüğünde ve İzmir'deki bahçeye arkadaşı olan filin yanına gönderildiğinde, tıpkı Göksu'nun iyileşmesi gibi rahatlıyoruz. Ancak Bubik de bir imge. Bubik ondan sonra romana girecek Barış adlı çocuğun dramını anlamamız için bir ön hikâyenin başkahramanı aslında.

Barış, abisinin hastalığı için yapay yolla dünyaya gelen dördüzlerden hayatta kalanı. Genetik olarak abisinin iyileşmesine en uygun o olduğu için diğer üç be-

bek hiç dünyaya getirilmiyor. Hemen kayık geliyor aklıma. Kör Fidan'ın masalında denizkestanesi tarafından dörde kesilen o kayık. Masalda dört kayık da hayatta kalmıştı. Ama gerçek hayat daha acımasız... Barış hep karındaşlarının eksikliğini duyacak hayatında. Kederi bununla da bitmemiş; annesi babası boşanmış ve anne abisini alarak evi terk etmiş. Barış, eylemci ve özel bir insan olan babası Abbas ile yaşıyor. Abbas karakteri hayli etkileyici... Restoran sahibi vejetaryen Abbas, akşamları kendi mekânında evsizlere ve yoksullara yemek dağıtan, çok duyarlı bir kişilik. Bu yüzden hep polisle ve esnafla başı dertte... Çünkü iyilik şehirlerde maya tutmuyor bir türlü. Annesi de bu alternatif hayattan bunalıp gitmiş belli ki. Yine de ro-

mandan annesinin Barış'ı neden bıraktığını öğrenemiyoruz. Kızıyoruz annesine içli içli. Tıpkı Melisa'nın işine gücüne ve süsüne düşkün bencil annesine kızdığımız gibi.

Melisa Barış'la fizik tedavide tanışıyor. Birgün Bubik'i görmeye gittiklerine kötü düşüp iki bacağını da çatlatmış ve uzun bir tedaviyle kala kalmıştı Melisa. Herkesin yardımına koşmayı seven biri için yardım almak zor olacak haliyle. Kendi ailesini sıradan ve renksiz bulan Melisa Barış'ın babasının farklı dünyasına hayran kalıyor. Gökkuşluğu gibi bir hayat ona göre. Ama hikâye çözüldükçe Barış'ın dramı, renklerin sadece görülen şeyler olduğunu hissettiriyor. Bir şeyi görmek aslında hiç de yeterli değil. Yine Fidan'a geliyoruz. İnanılmaz güzel hikâyeleri görmeyen gözleriyle nasıl da keşfediyor şu Fidan...

Sevim Ak, mesele konusunda usta bir yazar. Sağır dilsizleri, körleri, zor hayatları cesaretle kaleme alıyor. Acıları, gökkuşluğu kadar renkli diliyle ve neşeli keşifleriyle örterek, unutturmadan, duyumsatarak anlatmayı tercih ediyor. Kahramanlar onca dert arasında hep delişmen, hep neşeli... Dolu dolu ortak anları paylaşıyorlar. Uçurtmalar, heykeller, sürprizler, satranç ve oyun dolu dakikalar geçiriyorlar. Zengin sözcük çeşidiyle, çocuklar için yazıyorum diye düşünmeden, kendini sınırlandırmadan, haz alarak yazılmış ve yazılırken de çok eğlenildiği belli pasajlarla dolu roman. Öyle ki, bu fikir de nereden geldi yazarın aklına dedirtecek çılgınlıklarla bezeli, eşsiz bir okuma deneyimi sunuyor bizlere.

Dil ve anlatım açısından Sevim Ak delişmen bir yazar. Her yaştan karakterleri oyunbaz, muzip ve çok renkli... Homoludens'in (oyun oynayan insan) yazarı o, Homosapiens'in değil.

Melisa, aile kavramını sorgularken, hep dışarıda gördüğü gökkuşğunu, dışarı baktıkça ve anladıkça evine taşıyor. Dışarı bakabildikçe ve anladıkça. Evindeki renkleri en sonunda keşfediyor. Ve kendi içindeki renkleri bulmak için de kendine bir alan yaratmaya başlıyor giderek. Yağmur sonrası dışarda ortaya çıkan bu eşsiz yayı herkes görür ve sever. Mesele onu, içeride, gizlendiği yerde bulup baş taçı etmekte...

